

[Holstein.]

Ting, som det er paakrævet, at han ved Besked om. Det er jo ikke alle, som smaa politiske Magthavere giver et stort Embede, der af Forsynet som Følge deraf faar tildelt en stor Forstand eller en stor Indsigt. Embedsmænd bør af Hensyn til statslige og samfundsmæssige Interesser, ikke derimod af privatpersonlige eller politiske Interesses hensyn, kunne afskediges som uegnede til deres Stilling, selvfølgelig med Pension, naar intet retligt paaklageligt er begaaet. De bør derimod ikke kunne afskediges saa fuldkommen vilkaarligt, som de kan det her i Landet, og som det har vist sig gentagende, at de bliver det, alene i Kraft af de politiske Magthaveres blotte Paastand om, at de er uegnede. De bør ikke som Simon Koch og afdøde Bankinspektør Hald kunne kvæles uden videre af de politiske Magthavere for lukkede Døre som i fordom Lovløsheds Tider. De bør kun kunne afskediges, naar deres personlige Mangler og Fejl gør dem uegnede til at varetage deres Embedsstilling, fordi disse Fejl svækker og nedbryder den Agtelse og Tillid til Stillingen, som er samfundsmæssig nødvendig, hvis Statens Autoritet ikke skal lide uopretteligt Afbræk. I saadanne Tilfælde bør Afskedigelse finde Sted med Pension, i andre mildere Tilfælde kan der i Stedet for Afskedigelse være Tale om Forflyttelse til en mindre Post f. Eks. eller en diskretionær administrativ Reprimande til den paagældende. Det har altid i alle civiliserede Stater været en uskreven Grundlov, at naar en Embedsmand afskediges med Pension eller forflyttes, degraderes eller reprimanderes, uden at der kan gøres retligt Ansvar gældende imod ham, saa betragtes hans Forhold som et indre administrativt Anliggende, der ikke vaskes i Offentlighedens Paasyn, og den administrative Dom derom betragtes som en diskretionær Udtalelse, der ikke forkyndes paa Gader og Stræder. Ellers vilde det være uudholdeligt at være Embedsmand, og skandaløse administrative Tilstande vilde blive Følgen.

I det foreliggende Tilfælde er Vilkaarligheden, Hensynsløsheden og Taktløsheden desto grellere, som der slet ikke i Rigsadvokatens ubenævnelige og ubeskrivelige Indstilling er anbefalet noget som helst positivt, hverken Afskedigelse med Pension eller Forflyttelse eller en diskretionær ministeriel Reprimande, men kun findes en enorm Angiverliste over „Fejl“. Og samtidig med at Rigsadvokaten med Regeringens Samtykke i Henhold til Paalæg 1

tillægger sig selv baade en enestaaende moralsk og en retlig og administrativ hidtil uhørt Dommerbeføjelse, fortolker han 2den Del af sin Opgave: om der bør gøres Ansvar gældende, saaledes, „at han derved alene forstaar og derfor kun skal udtale sig om Spørgsmaalet om kriminelt Ansvar, i hvilken Henseende der formentlig kun kan blive Tale om Ansvar efter Straffelovens § 143“. Ogsaa denne Fortolkning af 2den Del af Opgaven er selvfølgelig, da den uden Indsigelse er offentliggjort, tiltraadt af Regeringen. Med andre Ord, første Del af Regeringens Kabinetsoordre bemyndiger Rigsadvokaten til at tage i sin Haand baade den politimæssige Efterforskning og, uden at der har været givet de forhørte hverken Bisidder eller Defensor, tillige den mest vidtstrakte Dommermyndighed, som nogen Sinde har været givet, selv efter gejstligkatsk Ret, nemlig dels til at give Afslad for saadanne Handlinger og Undladelser, som i et velordnet menneskeligt Samfund plejer at paatales til Straf, dels at paatale saadanne Fejl, som hverken den hellige Fader eller Kirkens Sjølesørgere tager sig af. Resultatet af denne, den nye danske hellige Stols Votering lader den højtærede Regering saa offentligt forkynde, hvorefter Rigsadvokatens Beføjelse i andet Stadium af Opgaven reduceres, skrumper ind, synker sammen som en opblæst Gummiskik-kelse til en lille uformelig Gummimaterie, blot bestemt til at skulle angive, hvorvidt der efter hans Skøn er Grund til at rejse Tiltale for de almindelige jordiske Domstole for Overtrædelse af de embedsmæssige Forsømmelighedsbestemmelser i Straffelovens § 143. Dette sidste er der efter Rigsadvokatens bedste, liberale, neutrale og objektive Skøn ingen Grund til, ihvorvel han dog for et Syns Skyld paapeger, at for Hr. Dalhoffs Vedkommende et og andet kunde give Grund dertil, men da det hele Spørgsmaal om Ansvar efter Straffelovens § 143, den nye Straffelovs § 155, ifølge Rigsadvokatens Opfattelse beror paa et rent — navnlig „rent“ — Skøn, skønner Rigsadvokaten, sandsynligvis for at forebygge Vilkaarlighed, at der heller ikke for Hr. Dalhoffs Vedkommende bør gøres Ansvar gældende for Domstolene. Hellere lade Forsynet midlertidig vige sit Dommersæde, for at Rigsadvokaten kan dømme ophøjet upartisk paa Grundlag af et rent — navnlig „rent“ — moralsk Skøn i Henhold til første Del af Kabinetsoordren fremfor at gaa en af de tre normale menneskelige Veje: Tiltale efter § 143 eller Benyttelse af Tjenestemandslovens § 17 eller